

1 ค.ย. 2535

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพ การสนับสนุนจากคู่สมรส
กับการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์

THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEPTION OF HEALTH, SPOUSAL
SUPPORT AND ADAPTATION IN PREGNANCY INDUCED
HYPERTENSIVE PREGNANT WOMEN

อภินันท์นาการ

จาก

นางสาวพรเพ็ญ ม.มณีวงศ์

ราตรี เทียงจิตต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลัก สุนทรปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2534

ISBN 924-587-298-9

สงวนลิขสิทธิ์

Copyright by Mahidol University

32421

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพ การสนับสนุนจากคู่สมรสกับการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์

ชื่อผู้วิจัย รাত্রี เทียงจิตต์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล, วท.บ., M.S., Ph.D.
 สุปรียา บุญเกษ, ค.บ., M.S.
 ไช่มุกข์ วิเชียรเจริญ, วท.บ., ค.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534

บทคัดย่อ

ภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์เป็นภาวะแทรกซ้อนที่เป็นสาเหตุสำคัญของการตายของมารดาและทารก ภาวะความดันโลหิตสูงนี้เมื่อเกิดขึ้นจะมีระยะเวลาในการดำเนินโรคไม่แน่นอน อาจเปลี่ยนแปลงจากอาการเพียงเล็กน้อยเป็นอาการที่รุนแรง ได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้นหญิงตั้งครรภ์จึงมักจะได้รับการรักษาในโรงพยาบาลก่อนระยะการเจ็บครรภ์ เพื่อลดความรุนแรงของโรค การที่หญิงตั้งครรภ์ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลก่อนเวลาที่คาดไว้ มักจะมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตค่อนข้างมาก ก่อให้เกิดความเครียดกับหญิงตั้งครรภ์ ทำให้ต้องมีการปรับตัวเพื่อดำรงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัว เพื่อนำผลไปใช้เป็นแนวทางในการดูแลหญิงตั้งครรภ์ให้ปรับตัวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพและการสนับสนุนจากคู่สมรส กับการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์ กลุ่มตัวอย่าง เป็นหญิงตั้งครรภ์ที่เข้ามารับการักษาในโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 100 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลส่วนตัว แบบวัดการรับรู้ภาวะสุขภาพ แบบวัดการสนับสนุนจากคู่สมรส และแบบประเมินการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์ วิเคราะห์ข้อมูล

โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบที และ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่ และ เลือกตัวทำนายที่ดีที่สุด โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวทำนายที่สามารถร่วมทำนายการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ได้แก่ รายได้ของครอบครัว การสนับสนุนจากคู่สมรสและระดับความรุนแรงของโรค ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความผันแปรของการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ได้ร้อยละ 29.63

2. การสนับสนุนจากคู่สมรส มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .3626, p < .001$)

3. หญิงตั้งครรภ์ที่มีความแตกต่างกันด้านระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว และระดับความรุนแรงของโรค มีคะแนนการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01, < .001, < .01$ ตามลำดับ)

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การสนับสนุนจากคู่สมรส ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว และระดับความรุนแรงของโรคมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ ดังนั้นพยาบาลควรส่งเสริมให้คู่สมรสมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ให้กำลังใจ และดูแลหญิงตั้งครรภ์ นอกจากนี้พยาบาลควรตระหนักถึงสภาพเศรษฐกิจสังคมและระดับความรุนแรงของโรค และนำปัจจัยเหล่านี้มาเป็นพื้นฐานในการวางแผนการพยาบาล เพื่อส่งเสริมการปรับตัวให้ถูกต้องเหมาะสม สำหรับการทาวิจัยต่อไปนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการทาวิจัยซ้ำในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเพิ่มขึ้น ศึกษาการปรับตัวในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแทรกซ้อนอื่น และควรศึกษาต่อในเรื่องผลกระทบจากการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลต่อการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์

Thesis Title The Relationship between Perception of Health, Spousal Support and Adaptation in Pregnancy-Induced Hypertensive Pregnant Women.

Name Ratree Tiengjit

Degree Master of Science (Nursing)

Thesis Supervisory Committee

Kobkul Phanchaoenworakul, B.Sc., M.S., Ph.D.

Supreeya Boonyagate, B.ed., M.S.

Kaimook Wichiencharoen, B.Sc., M.ed.

Date of Graduation 14 November B.E. 2534 (1991)

ABSTRACT

Pregnancy-induced hypertension has been a crucial cause of maternal and fetal death. The condition of disease may change from mild to severe within a short period of time. Therefore, pregnancy-induced hypertensive pregnant women should be admitted in the hospital in order to decrease severity of the disease. This unexpected admission is stressful event for the pregnant women and can affect their normal life. They need to adapt themselves in order to maintain their normal behaviors. The purpose of this study, therefore, was to investigate the relationship between perception of health, spousal support and adaptation in pregnancy-induced hypertensive pregnant women. The sample was composed of 100 pregnancy-induced hypertensive pregnant women who were admitted for treatment at Siriraj Hospital, Chulalongkorn Hospital and Rajvithi Hospital.

Data were collected by using three questionnaires : Perception of Health scale, Spousal Support scale and Adaptation in pregnancy-induced hypertensive pregnant women scale. The data were analysed by t-test, one way analysis of variance, Pearson's product moment correlation coefficient and the stepwise multiple regression.

The results were as follows:-

1. The results of the stepwise multiple regression analysis showed that 29.63 percent of variance of adaptation in pregnancy-induced hypertensive pregnant women was accounted for by three significant predictors, i.e., income, spousal support and severity of the disease.

2. There was a significantly positive correlation between spousal support and adaptation in pregnancy-induced hypertensive pregnant women at the .001 level. ($r = .3626$)

3. The pregnant women with different education level, income and severity of the disease were significantly different in their adaptation. ($p < .01$, $< .001$, $< .01$ respectively)

As a result of this study, the recommendations for nursing practice are suggested as the following. Nurses should encourage the pregnant women's spouses to provide support and care to the pregnant women. Furthermore, nurses should be aware of the family's socioeconomic status and severity of the disease in order to promote the pregnant women's adaptation. For further study, it is recommend to repeat the study in a

larger sample size and in pregnant women with various complications. Study the impact of admission on pregnancy-induced hypertensive pregnant women is also suggested.

